

ΟΜΑΔΑ ΚΡΟΥΣΗΣ ΓΕΝΕΤΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ: Τα 7 Θανάσιμα Αμαρτήματα της Monsanto

Η Monsanto αποκαλύπτεται

Το 91% των μεταλλαγμένων σπόρων κατασκευάζεται και ανήκει σε μία αμερικανική εταιρεία, την Monsanto, η οποία δεν θέλει να γνωρίζουμε πότε τα μεταλλαγμένα βρίσκονται στην τροφή μας. Η πλειονότητα των καταναλωτών σε όλο τον κόσμο είναι αντίθετη με τα μεταλλαγμένα, διότι η γενετική μηχανική έχει συνδεθεί με κινδύνους για την υγεία, με την απώλεια της βιοποικιλότητας, την αυξημένη χρήση τοξικών ζιζανιοκτόνων και άλλα περιβαλλοντικά προβλήματα.¹

Ο αγώνας της Monsanto να επιβάλει μεταλλαγμένα τρόφιμα και φυτά στην παγκόσμια αγορά

Πρωταρχικός σκοπός της Monsanto είναι να μετατρέψει τη γεωργία και την παραγωγή τροφίμων παγκοσμίως σε ένα μεγάλο γενετικό πείραμα. Ωστόσο, μέχρι τώρα η επιτυχία της ήταν πολύ περιορισμένη. Το 85% των γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών είναι συγκεντρωμένο σε τρεις μόνο χώρες: τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Αργεντινή και τον Καναδά. Επιπλέον, μέχρι σήμερα, μόνο τέσσερα γενετικά μεταλλαγμένα φυτά (βαμβάκι, ελαιοκράμβη, σόγια και καλαμπόκι) έχουν καλλιεργηθεί σε εμπορική κλίμακα. Συνολικά, οι γενετικά μεταλλαγμένες καλλιέργειες καλύπτουν λιγότερο από το 1% της καλλιεργήσιμης γης.

Σε πολλά μέρη του κόσμου (π.χ. στην Ευρώπη, Ρωσία, Αφρική και στις περισσότερες ασιατικές χώρες) μεγάλες εταιρείες τροφίμων και λιανοπωλητές αρνούνται να πουλήσουν γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα. Πολλές κυβερνήσεις έχουν απαγορεύσει την καλλιέργεια μεταλλαγμένων φυτών ή αρνούνται να τα εισάγουν. Παρ' όλα αυτά και παρά τις αυξανόμενες ενδείξεις ότι τα μεταλλαγμένα φυτά και τρόφιμα βλάπτουν το περιβάλλον και αποτελούν κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, η Monsanto εξακολουθεί να προσπαθεί να τα εισάγει στην παγκόσμια αγορά.

Πρόσφατα, η Monsanto γνωστοποίησε ότι θεωρεί την εισαγωγή του μεταλλαγμένου καλαμποκιού ως το επόμενο υψίστης σημασίας πεδίο μάχης. Πρωταρχικός στόχος της είναι η Ευρώπη την οποία η Monsanto περιγράφει ως την «επόμενη ευκαιρία της», για να «επεκταθεί και να κυριαρχήσει στην παγκόσμια αγορά». Σκοπός της Monsanto είναι μέχρι το 2010 να έχει καλλιεργήσει σχεδόν 150.000.000 στρέμματα γενετικά τροποποιημένου καλαμποκιού στην Ευρώπη, όπως επεσήμανε πρόσφατα ο Αντιπρόεδρος της Εταιρείας Bret Begemann.

Η Greenpeace δεσμεύεται ότι θα συνεχίσει να αγωνίζεται για ένα περιβάλλον και μια τροφική αλυσίδα απαλλαγμένα από μεταλλαγμένα και ότι θα ανακόψει την επεκτατική πορεία εταιρειών, όπως η Monsanto.

Τα 7 Θανάσιμα Αμαρτήματα της Monsanto

Πέρα από τις επιστημονικές ανησυχίες και τις ανησυχίες για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία που προκαλούνται από την καλλιέργεια και την κατανάλωση μεταλλαγμένων φυτών, αγροχημικές εταιρείες, όπως η Monsanto, αποκρύπτουν την αλήθεια σχετικά με τα οφέλη για τους αγρότες και τους καταναλωτές.

Παρακάτω θα αποκαλύψουμε την αλήθεια που κρύβεται πίσω από τις επτά «δεσμεύσεις» της Monsanto, τις οποίες έχει δημοσιεύσει στην ιστοσελίδα της².

Δέσμευση 1: “Διάλογος”

Θα ακούσουμε προσεχτικά διάφορες απόψεις και θα έχουμε έναν εποικοδομητικό διάλογο με σκοπό την ευρύτερη κατανόηση των προβλημάτων, έτσι ώστε να ανταποκριθούμε καλύτερα στις ανάγκες και στους προβληματισμούς της κοινωνίας και του καθένα από εμάς.

Η αλήθεια: Η δωροδοκία της Monsanto στην Ινδονησία καταλήγει στο δικαστήριο

Τον Ιανουάριο του 2005 η Monsanto αναγκάστηκε να πληρώσει πρόστιμο 1,5 εκατομμύριο δολάρια Η.Π.Α. στην αμερικανική κυβέρνηση για δωροδοκία προς αξιωματούχους της Ινδονησίας που αποσκοπούσε στην αποφυγή ελέγχων στις νέες γενετικά μεταλλαγμένες καλλιέργειες βαμβακιού.

Η Monsanto παραδέχτηκε επίσης ότι είχε πληρώσει πάνω από 700.000 δολάρια Η.Π.Α. για δωροδοκίες προς διάφορους αξιωματούχους της Ινδονησίας μεταξύ του 1997 και του 2002, που προέρχονταν από τις πωλήσεις των εντομοκτόνων της στην Ινδονησία, πωλήσεις για τις οποίες είχε δώσει λανθασμένα στοιχεία³.

Δέσμευση 2: “Διαφάνεια”

Θα παρέχουμε κατανοητή πληροφόρηση που θα είναι διαθέσιμη σε όλους.

Η αλήθεια: ο μοναδικός τρόπος για να αποκτήσει κάποιος πληροφορίες από τη Monsanto είναι η δικαστική οδός

Τον Ιούνιο του 2005 κάποιο γερμανικό δικαστήριο διέταξε τη Monsanto να αποκαλύψει δημόσια μια έκθεση 1000 σελίδων την οποία είχε αποκρύψει και αφορούσε εργαστηριακές έρευνες σε αρουραίους που είχαν καταναλώσει το μεταλλαγμένο καλαμπόκι της εταιρείας MON863. Η απόφαση ελήφθη μετά από εκστρατεία της Greenpeace για την απόκτηση δικαιώματος πρόσβασης στην έκθεση, όπως ορίζει η ευρωπαϊκή νομοθεσία. Η Monsanto προσπάθησε σθεναρά να εμποδίσει τη δημοσίευση της έκθεσης η οποία παρουσίαζε τις ανησυχίες που εκφράστηκαν για τις επιπτώσεις του μεταλλαγμένου καλαμπόκιου στην υγεία των αρουραίων.

Δέσμευση 3: “Από κοινού”

Θα μοιραστούμε τη γνώση και την τεχνολογία, για να προάγουμε την επιστημονική κατανόηση, για να βελτιώσουμε τη γεωργία και το περιβάλλον, για να βελτιώσουμε τις καλλιέργειες, και για να βοηθήσουμε τους αγρότες στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η αλήθεια: Οι μεταλλαγμένες καλλιέργειες δεν αποφέρουν κέρδη στην Αφρική

«Μας βρίσκει εντελώς αντίθετους η πρακτική διαφόρων κολοσσιαίων πολυεθνικών που χρησιμοποιούν την εικόνα φτωχών και πεινασμένων πολιτών μας, για να προωθήσουν μια τεχνολογία

που δεν είναι ούτε ασφαλής ούτε φιλική προς το περιβάλλον ούτε οικονομικά ωφέλιμη...», αντιπρόσωποι 20 αφρικανικών χωρών στη συνέλευση του Οργανισμού για τη Διατροφή και τη Γεωργία του Ο.Η.Ε. με θέμα τους Φυτικούς Γενετικούς Πόρους.

Δέκα χρόνια μετά την πρώτη σημαντική καλλιέργεια μεταλλαγμένων φυτών δεν υπάρχουν εμφανή οφέλη για τους καταναλωτές, τους αγρότες ή το περιβάλλον, και παρά τις ανανεωμένες υποσχέσεις των αγροχημικών εταιρειών, δεν υπάρχουν θετικά αποτελέσματα για την πείνα και τη φτώχεια.

Σύμφωνα με έκθεση του Αφρικανικού Κέντρου για τη Βιοασφάλεια και της διεθνούς οργάνωσης Φίλοι της Γης⁴:

- Οι μεταλλαγμένες καλλιέργειες στην Αφρική δεν θα επιλύσουν το πρόβλημα της πείνας. Οι περισσότερες μεταλλαγμένες καλλιέργειες που μέχρι σήμερα γίνονται για εμπορικούς σκοπούς προορίζονται για ζωοτροφές, και όχι για τη διατροφή, και καμία δεν έχει παρουσιαστεί ως μέσο για την αντιμετώπιση του προβλήματος της πείνας και της φτώχειας.
- Η γλυκοπατάτα της Κένυας που χρηματοδοτείται από τη Monsanto αποτυγχάνει. Η μεταλλαγμένη γλυκοπατάτα στην Κένυα παρουσιάστηκε ως βασική μεταλλαγμένη καλλιέργεια για να βοηθήσει τη γεωργία της Αφρικής. Ωστόσο, στα τέλη του Ιανουαρίου του 2004 και ενώ είχαν δαπανηθεί περισσότερα από 10 εκατομμύρια δολάρια, τα αποτελέσματα των πειραμάτων που αποδείκνυαν ότι οι ισχυρισμοί ήταν ψευδείς, δημοσιεύτηκαν κρυφά. Τα αποτελέσματα αποκάλυψαν ότι οι μη γενετικά τροποποιημένες γλυκοπατάτες είχαν αποδώσει πολύ περισσότερο από τη μεταλλαγμένη ποικιλία.

Στα τέλη του 2005, η Νότιος Αφρική υιοθέτησε ακόμα και πάγωμα των νέων γενετικά μεταλλαγμένων καλλιεργειών εν αναμονή μιας μελέτης του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας που είχε ως αποτέλεσμα την απαγόρευση όλων των εισαγωγών του γενετικά τροποποιημένου καλαμποκιού από τις Η.Π.Α. στη Νότιο Αφρική.

Δέσμευση 4: “Οφέλη”

Θα παραδώσουμε προϊόντα υψηλής ποιότητας που θα είναι ωφέλιμα για τους πελάτες μας και για το περιβάλλον, με τη βοήθεια ασφαλούς και καινοτόμου τεχνικής, και προσεχτικής και αποτελεσματικής διαχείρισης.

Η αλήθεια: Το βαμβάκι της Monsanto διαψεύδει τις προσδοκίες Ινδών αγροτών

Κάποια θυγατρική της Monsanto στην Ινδία, η Mahyco-Monsanto, προωθεί μεταλλαγμένο βαμβάκι από το 2003. Η Monsanto ισχυρίζεται ότι το μεταλλαγμένο βαμβάκι (γνωστό επίσης ως «βαμβάκι Bt») μειώνει τις ζημιές των εντόμων, αυξάνει την παραγωγή και αυξάνει τα εισοδήματα των αγροτών. Όμως οι ισχυρισμοί της Monsanto ποτέ δεν έγιναν πραγματικότητα καθώς την πρώτη καλλιεργητική περίοδο το μεταλλαγμένο βαμβάκι απέτυχε δραματικά. Ένας συνασπισμός αγροτικών οργανώσεων από το Αντρά Πραντές, ένα από τα μεγαλύτερα κρατίδια της Ινδίας όπου καλλιεργούν βαμβάκι, δημοσίευσε την ακόλουθη δήλωση: «παρόλο που προωθούσαν το βαμβάκι Bt ισχυριζόμενοι ότι θα μείωνε το συνολικό κόστος της καλλιέργειας με τη μείωση των ψεκασμών και επομένως του κόστους της κατανάλωσης εντομοκτόνων, αυτό απέτυχε πλήρως. Στην πραγματικότητα το κόστος της καλλιέργειας αυξήθηκε για όλες τις κατηγορίες αγροτών».

Όμως, η Monsanto δεν παραδέχτηκε την αποτυχία των καλλιεργειών, ούτε αποζημίωσε στους αγρότες. Αντιθέτως, αύξησε τις προωθητικές ενέργειες για τη χρήση του βαμβακιού Bt την επόμενη περίοδο.⁵

Δέσμευση 5: “Σεβασμός”

Θα σεβαστούμε τους θρησκευτικούς, πολιτισμικούς και ηθικούς προβληματισμούς των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο. Η ασφάλεια των υπαλλήλων μας, των κοινοτήτων στις οποίες δρούμε, των καταναλωτών και του περιβάλλοντος θα είναι πρωταρχικό μας μέλημα.

Η αλήθεια: «Τεχνολογία Εξολοθρευτής», κίνδυνος για 1,4 δις. ανθρώπους

Το 1999, η Monsanto υποσχέθηκε δημόσια να μην χρησιμοποιήσει για εμπορικούς σκοπούς την «Τεχνολογία Εξολοθρευτής» (φυτά που τροποποιούνται γενετικά για να παράγουν στείρους σπόρους). Τώρα η Monsanto λέει ότι μπορεί τελικά να αναπτύξει ή να χρησιμοποιήσει τους σπόρους που ονομάζονται «αυτοκαταστροφικοί σπόροι». Η νέα δέσμευση της Monsanto τον Φεβρουάριο του 2006 υπονοεί ότι σκοπεύει να χρησιμοποιήσει σπόρους της «Τεχνολογίας Εξολοθρευτής» σε προϊόντα που δεν προορίζονται για τη διατροφή και δεν αποκλείει και άλλες χρήσεις της «Τεχνολογίας Εξολοθρευτής» στο μέλλον.⁶

Σε απάντηση, περισσότερες από 300 οργανώσεις διακήρυξαν ότι υποστηρίζουν μια παγκόσμια απαγόρευση της «Τεχνολογίας Εξολοθρευτής», ισχυριζόμενοι ότι οι στείροι σπόροι απειλούν τη βιοποικιλότητα και ότι θα καταστρέψουν τα μέσα συντήρησης και τις καλλιέργειες 1,4 δισεκατομμυρίων ανθρώπων που εξαρτώνται από τους σπόρους που συλλέγουν και επανακαλλιεργούν. Οι σπόροι φυτεύονται, η σοδειά μαζεύεται και οι σπόροι φυτεύονται εκ νέου την επόμενη χρονιά. Οι περισσότεροι αγρότες δεν έχουν τη δυνατότητα να αγοράζουν νέους σπόρους κάθε χρόνο, έτσι η συλλογή και η επανακαλλιέργεια των σπόρων είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωσή τους και τον κύκλο της γεωργίας. Με αυτό τον τρόπο καλλιεργείται η τροφή για χιλιάδες χρόνια.

Με την «Τεχνολογία Εξολοθρευτής» της Monsanto, θα πουλούν σπόρους στους αγρότες για την καλλιέργεια των φυτών. Όμως αυτοί οι σπόροι έχουν τροποποιηθεί γενετικά, με αποτέλεσμα, όταν γίνεται η συγκομιδή της σοδειάς, όλοι οι νέοι σπόροι από αυτές τις καλλιέργειες να είναι στείροι (π.χ. νεκροί, άχρηστοι). Με αυτόν τον τρόπο οι αγρότες αναγκάζονται να αγοράζουν κάθε χρόνο νέους σπόρους από τη Monsanto, προκειμένου να καλλιεργήσουν τα προϊόντα τους.

Σύμφωνα με τον Alejandro Argumedo της Ένωσης ANDES (Πάρκο της Πατάτας στο Cusco του Περού), «Οι αγρότες και οι ιθαγενείς σε όλο τον κόσμο δεν μπορούν να εμπιστευτούν τη Monsanto». Η υπόσχεση την οποία δεν τήρησε η Monsanto είναι μια πολύ μεγάλη προδοσία, διότι οι ιθαγενείς και οι αγρότες, κρατώντας τους σπόρους, εξασφαλίζουν τη διατροφική ασφάλεια και την αυτοδιάθεσή τους».

Δέσμευση 6: “Ενεργούμε ως Ιδιοκτήτες για να επιτύχουμε αποτελέσματα”

Θα φροντίσουμε ώστε η διαχείριση, οι ρόλοι και οι ευθύνες να είναι σαφείς· θα χτίσουμε δυνατές σχέσεις με τους πελάτες μας και τους εξωτερικούς συνεργάτες μας· θα παίρνουμε συνετές αποφάσεις· θα διαχειριζόμαστε τους πόρους τις εταιρείας μας και θα αναλάβουμε την ευθύνη να επιτύχουμε αυτά που έχουμε συμφωνήσει με απτά αποτελέσματα.

Η αλήθεια: Monsanto εναντίον Αμερικανών αγροτών

Το 2005 έκθεση του Κέντρου για τη Διατροφική Ασφάλεια παρουσιάζει με τεκμήρια αγωγές της Monsanto κατά Αμερικανών αγροτών, αποκαλύπτοντας χιλιάδες ανακρίσεις, σχεδόν 100 αγωγές και πολυάριθμες πτωχεύσεις⁷. Μετά από εκτεταμένες έρευνες και πολυάριθμες συνεντεύξεις με αγρότες και δικηγόρους, το Κέντρο για τη Διατροφική Ασφάλεια ανακάλυψε ότι η Monsanto έχει κάνει χρήση σκληρών ανακρίσεων και ανηλεών διώξεων που έχουν

ουσιαστικά αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο πολλοί Αμερικανοί αγρότες καλλιεργούν τη γη τους. Το μεγαλύτερο καταγεγραμμένο ποσό που έχει λάβει μέχρι σήμερα η Monsanto με απόφαση του δικαστηρίου είναι 3.052.800 \$, ως αποτέλεσμα αγωγής που έγινε σε κάποιον αγρότη. Τα συνολικά καταγεγραμμένα ποσά που έχει λάβει η Monsanto ανέρχονται σε 15.253.602,82 \$. Οι αγρότες έχουν πληρώσει κατά μέσο όρο 412.259,54 \$ μετά από καταδικαστικές αποφάσεις.

Κανένας αγρότης δεν είναι ασφαλής από τη δύναμη επιρροής της Monsanto. Έχει γίνει αγωγή σε αγρότες ακόμα και για το γεγονός ότι ο αγρός τους επιμολύνθηκε από τη γύρη ή τον σπόρο μεταλλαγμένης καλλιέργειας άλλου αγρότη από γενετικά μεταλλαγμένους σπόρους της προηγούμενης χρονιάς που ξεπετάχτηκαν, ή «είχαν επιζήσει και φύτεψαν», σε αγρούς με μη μεταλλαγμένες ποικιλίες την επόμενη χρονιά.

Δέσμευση 7: “Δημιουργούμε ένα σπουδαίο χώρο εργασίας”

Θα διασφαλίσουμε την ποικιλομορφία σε ανθρώπινο δυναμικό και σε σκέψη· θα ενθαρρύνουμε την καινοτομία, τη δημιουργικότητα και τη μάθηση· θα εφαρμόσουμε το ομαδικό πνεύμα και θα επιβραβεύσουμε και θα αναγνωρίσουμε τη συνεισφορά των ανθρώπων μας.

Η αλήθεια: «Έφυγα από την εταιρεία διότι εξέφρασα τις ανησυχίες μου σχετικά με την εισαγωγή της γενετικής μηχανικής στη Ρουμανία. Πίστευα ότι ούτε η Ρουμανία ούτε η εταιρεία ήταν έτοιμες και ικανές να διαχειριστούν και να ελέγξουν τη γενετική μηχανική», Dragos Dina, πρώην γενικός διευθυντής της Monsanto στη Ρουμανία, που έφυγε από την εταιρεία το 1998.

* * *

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

η Monsanto κρίνεται ένοχη διότι κατηγορείται για εγκλήματα ενάντια στη φύση, εγκλήματα ενάντια στο δικαίωμα των αγροτών να καλλιεργούν μη μεταλλαγμένα φυτά και των καταναλωτών να τρώνε μη μεταλλαγμένες τροφές.

ΠΡΟΤΑΣΗ:

Να σταματήσει η καλλιέργεια των μεταλλαγμένων και να επικεντρωθούμε στην παραγωγή μη μεταλλαγμένων φυτών και τροφίμων, που βασίζονται στις αρχές της βιωσιμότητας, της προστασίας της βιοποικιλότητας, και παρέχουν σε όλους τους ανθρώπους ελεύθερη πρόσβαση σε ασφαλή και θρεπτική τροφή.

¹ Για περισσότερες πληροφορίες: www.greenpeace.org/GE/maize/geexposed

² The Monsanto pledge. Για περισσότερες πληροφορίες:
http://www.monsanto.com/monsanto/layout/our_pledge/default.asp6019-11d9-bd2f-0000e2511c8.html

³ Financial Times, Jonathan Birchall: <http://news.ft.com/cms/s/42d799ac-6019-11d9-bd2f-0000e2511c8.html>

⁴ Who benefits from GM crops? African Center for Biosafety & Friends of the Earth International. Για περισσότερες πληροφορίες: <http://www.foei.org/publications/pdfs/gmcrops2006execsummary.pdf>

⁵ www.gmcontaminationregister.org

⁶ http://www.banterminator.org/the_issues/the_industry/monsanto_s_pledges_on_terminator

⁷ Center for food safety. Monsanto vs. U.S. Farmers Report. 2005. Για περισσότερες πληροφορίες: <http://www.centerforfoodsafety.org/monsantovsusfarmersreport.cfm>